

BUDGET 2010

Härnösands kommun

Innehållsförteckning

Del 1 Inledning

Kommunstyrelsens ordförande	3
Fem år i sammandrag	3

Del 2 Budgetberättelse

Omvärldsanalys	5
Finansiell analys	8

Del 3 Verksamhetsberättelse

Kommunfullmäktige	12
Kommunstyrelsen	13
Arbetslivsnämnden	15
Samhällsnämnden	16
Skolnämnden	18
Socialnämnden	20

Del 4 Ekonomisk redovisning

Kommunens budget	23

Inledning

Kommunstyrelsens ordförande

Vision budget 2010

Den internationella finanskrisen och den lågkonjunktur som kom i dess fotspår har och kommer att påverka kommunens verksamheter. De väsentligt försämrade förutsättningarna får ytterligare genomslagskraft år 2011 och 2012. Jag ser än då fram emot att vi tillsammans kommer att ta oss igenom denna period och kommer ur densamma mer stärkta.

Härnösand en attraktiv kommun att bo och leva i! Oberoende av den pågående lågkonjunkturen är Härnösand orten dit människor och investeringar dras! Det görs en hel del investeringar i kommunen, både externa och kommuninterna. Renovering av simhall och konstgräsplan är bara några stora satsningar inom fritidsområdet. I tur står bland annat nya stolar till Härnösands teater, ett resecentrum mer anpassat för brukarna än dagens, det är en viktig fråga som måste få sin lösning under 2010.

Att vår politik känns rätt, ges det uttryck för i den stora utredningen "Från räls till resande" som WPS har gjort och som på ett klart och tydligt sätt lyfter fram Härnösands och dess framtida potential. För att nå dit utredningen pekar krävs det, att kommunen vågar och har mod och tro på framtiden. Vi gör det bäst genom att vara med och möjliggöra, det vill säga snabba beslut, kortare handläggningstider för bygglov med mera. Vi gör det också genom att investera i olika sorters infrastruktur och då syftar jag på investeringar både i den hårda såväl som i den mjuka sektorn. Det är alla dessa satsningar som driver kommunens utveckling framåt.

Sett ur ett lågkonjunktursperspektiv har vi lyckats mycket bra med att hålla i gång våra verksamheter. Det är med stolthet jag vill nämna att ingen av våra tillsvidareanställda i Härnösands kommun har blivit varslad eller uppsagd.

Jag utgår ifrån att 2010 blir året då, utmaningsrätten, LOV:en och andra alternativa driftsformer kommer igång på allvar. Vi ser framemot att få pröva våra kunskaper som beställare och välkomnar andra att utmana våra verksamheter så att vi kan ge ännu bättre kommunal service till våra medborgare.

Det finns även områden där vi måste bli betydligt bättre. Jag tänker närmast på måluppfyllelsen i kommunen som måste få ett tydligare fokus och då framför allt i skolan, där det också har avsats pengar för ändamålet. Vi jobbar vidare med att förbättra och utveckla vårt företagsklimat. Vi optimerar våra fritidsanläggningar när det gäller nyttjandegrad och ett långsiktigt arbete pågår för att sänka drifts- och energikostnaderna.

Avslutningsvis är det viktigt att komma ihåg att inget händer av sig självt. Allt som sker, all den utveckling vi ser i Härnösand idag och imorgon, är resultatet av våra gemensamma ansträngningar. Vi måste gå vidare och vi måste synas och höras, så att människor utanför Härnösand ska förstå varför vi Härnösandsbor är stolta över staden och kommunen vi bor i.

Att vara länets äldsta stad förpliktigar. Vi värnar våra traditioner, men vi är inte bundna av dem. Vi knyter an till det som varit, vi hämtar styrka i våra erfarenheter och vi inspireras av dem som bott här innan oss. Ändå är vi öppna för nya intryck, nya tider och nya människor. Det har vi alltid varit och det är det som gör Härnösand så bra.

Hälsningar!

Kommunstyrelsens Ordförande
Anders Gäfvert (m)

Fem år i sammandrag

	Utfall		Budget		Plan	
	2008	2009	2010	2011	2012	
Resultat, Mkr	4,5	-8,3	3,3	0,3	0,0	
% av skatter och statsbidrag	0,4	-0,7	0,3	0,0	0,0	
Eget kapital, Mkr	-111	-119	-116	-116	-116	
Soliditet, %	-12	-14	-14	-14	-14	

Budgetberättelse

Omvärldsanalys

Ekonomiska utsikter

Nationellt perspektiv

Nedgången i världsekonomin verkar trappas av. Enligt SKL finns det tydliga tecken på att den internationella konjunkturen närmar sig botten. Dock ser 2009 ut till att bli sämre än tidigare bedömningar. Efter första kvartalet har BNP för de 25 OECD-länderna sjunkit med 4,2 procent jämfört med första kvartalet 2008. Minskningen är större i Europa (-4,6 procent) jämfört med USA (-2,6 procent). Speciellt drabbade är länder som är beroende av sin export, som exempelvis Tyskland och Sverige.

För Sveriges del var första kvartalet 2009 det tredje kvartalet i rad som BNP minskade. Totalt har BNP enligt SCB's nationalräkenskaper under det senaste året minskat med 6,5 procent, jämfört med OECD-ländernas 4,6 procent. Dock har Sverige klarat sig något bättre än Tyskland som minskat 7 procent. SKL gör bedömningen att BNP kommer att under 2009 minska med 4 procent för Sverige och 3 procent för OECD-länderna. Dock görs bedömningen att det under 2010 kan bli tal om en mindre uppgång i BNP för Sverige med knappt 1 procent.

Preliminära siffror från SCB avseende andra kvartalet visar på att BNP är oförändrat med första kvartalet 2009 vilket medför en årlig minskning av BNP på 6,2 procent. Det är dock endast en första beräkning som är mycket osäker, men ger ändå en indikation på att utvecklingen verkar stabiliseras.

Även om det finns tecken som tyder på att tillväxten kommer att vända uppåt under nästa år, så anser SKL att det dock kan dröja ytterligare ett år innan vändningen kommer på arbetsmarknaden, alltså först 2011. Denna bedömning delar SKL med AMS som i sin senaste rapport tror att det först under den andra hälften av 2010 som den kraftiga försämringen av arbetsmarknaden planar ut.

AMS bedömer att arbetslösheten kommer att uppgå till över 11 procent 2010, vilket är något bättre än SKL's prognos. Industrisektorn har drabbats hårdast och personalminskningarna där utgörs framförallt av personer utan eftergymnasial utbildning. Även inom byggsektorn har nu nedgången märkts och även där befaras nu uppsägningar. Eftersom gruppen personer utan eftergymnasial utbildning tillhör de som har svårt att finna arbete medför det en kraftigt ökad arbetslöshet.

Eftersom det framförallt minskat på industrijobben, blir utvecklingen ojämn mellan regionerna. Regioner med stor industrisektor drabbas hårdare, som till exempel Västra Götaland och Jönköpings län. Norrlandslänet bedöms inte drabbas lika kraftigt eftersom den arbetsmarknaden har större inslag av offentlig tjänstesektor och endast mindre utsatt industristruktur.

Finansministern har försiktigt aviserat att deras bedömningar om konjunkturen har förbättrats och att det kan bli aktuellt med extrapengar till den offentliga sektorn i nästa budgetproposition. Även om detta skulle ske kan det dock noteras att både SKL och AMS kvarstår i augusti med sina bedömningar av konjunkturen.

Offentlig ekonomi ur ett nationellt perspektiv

De offentliga finanserna försämras under den närmsta tiden. Det finansiella sparandet i den offentliga sektorn (exklusive premiepensionssystemet) sjunker från 2,5 procent som andel av BNP 2008 till -4,3 procent 2011. Offentligt finansiellt sparande är offentliga sektorns inkomster minus utgifter, ett mått på det offentliga sektorns resultat. För att bedöma det finansiella sparandet brukar man använda sig av en genomsnittsindikator samt en konjunkturjusterad indikator.

Det genomsnittliga offentliga sparandet 2010 exklusive premiepensionssystemet beräknas uppgå till -1,5 procent av BNP. Det konjunkturjusterade sparandet exklusive premiepensionssystemet ligger på 0,8 procent av BNP 2010. En rimlig tolkning är därför att regeringens och riksdagens överskottsmål underträffas under 2010, men är ändå bättre än vad som skulle kunna förväntas på grund av den låga konjunkturen som råder. Konjunkturinstitutets bedömning är alltså att det finansiella sparandet är lägre än målet men det finns en återhållsamhet i den offentliga sektorn som medför att det ändå är lite bättre än vad det annars skulle ha varit.

Konjunkturinstitutet bedömer att den kraftiga konjunkturedgången motiverar ytterligare ofinansierade och i huvudsak temporära finanspolitiska åtgärder under prognosperioden utöver de redan beslutade åtgärderna. Ett skäl är att reporäntan ligger nära noll. Penningpolitiken kan därmed inte stimulera efterfrågan ytterligare i den utsträckning som är önskvärd, och det är därför rimligt att finanspolitiken får spela en större stabiliseringspolitisk roll än normalt. En expansiv finanspolitik som stimulerar sysselsättningen kan under de närmsta åren leda till att färre personer slås ut varaktigt från arbetsmarknaden och därmed att fler personer kommer att ha ett arbete på längre sikt. En mer expansiv finanspolitik kan alltså på sikt bidra till varaktigt högre sysselsättning och BNP och följaktligen till starkare offentliga finanser. Detta ska vägas mot den tillfälliga försvagning av de offentliga finanserna som en temporär finanspolitisk stimulans ger upphov till.

Arbetsmarknad lokalt

Arbetsmarknaden i länet genomgick en kraftig avmattning under 2008 och antalet sysselsatta minskade något under förra året. Minskningen blir betydligt kraftigare under 2009 och 2010 och kommer att omfatta 5 % av antalet sysselsatta i länet. Sysselsättningsminskningarna drabbar både privat som offentlig sektor.

Arbetskraften bedöms minska under 2009 och 2010, inte minst genom ett ökat studiedeltagande. Eftersom sysselsättningen minskar mer än arbetskraften kommer dock arbetslösheten att stiga under perioden.

Beträffande länet vid en jämförelse mellan juni 2008 respektive 2009 konstateras att antalet öppet arbetslösa ökar markant. Även antalet arbetslösa i åtgärd bedöms öka under 2009. Summan av antalet arbetslösa och arbetsökande i konjunkturåtgärd har ökat med 2603 personer från 4798 personer juni 2008 till 7643 personer juni 2009.

Fortsatt hög arbetslöshet bedöms kvarstå för funktionshindrade, ungdomar och utrikes födda. De stora ungdomskullar som avslutar sin gymnasieutbildning under våren 2009 och våren 2010 bedöms få betydande problem att komma ut på arbetsmarknaden under rådande konjunkturläge, vilket innebär stor risk för en fortsatt ökad ungdomsarbetslöshet.

Senaste statistiken från arbetsförmedlingen visar på att i Härnösand har den totala arbetslösheten på personer mellan 16- 64 år ökat från 2047 personer juni 2008 till 2201 personer juni 2009.

Antalet arbetslösa ungdomar i Härnösand var den sista juni 347 vilket är 10.1%.

För flyktingar och invandrare som inte kommer in på arbetsmarknaden finns en stor fara i att de cementeras i bidragsberoende. Deras brister i svenska språket medför att arbetsförmedlingen i vissa fall gör bedömningen att de inte är matchningsbara mot lediga jobb. Av dessa har många tillryggalagt uppemot 1500 timmars undervisning i SFI (svenska för invandrare)

Sammanfattningsvis kan konstateras att Härnösand ännu inte är lika hårt drabbad av lågkonjunkturen som många andra kommuner i riket.

Näringslivet i Härnösand

Handelsplats Härnösand har under första delen av året fokuserat på att tillsammans med andra utveckla events som drar besökare till Härnösand, ex på event är Härnö City Jam som i år hölls på Nybrogatan under en helg i januari. Under stadsfesten i juli hade Handelsplats Härnösand ansvaret för dagaktiviteterna.

Projektet jobbar bl.a för att utveckla miljön i centrum. Projektet delfinansieras av kommunen tillsammans med handelsnäringsen, fastighetsägarna och andra intressenter.

Arbetet med att bygga en ny och tydlig destination Höga Kusten fortgår kontinuerligt med olika aktiviteter. Arbetet drivs i nära samarbete med Länsstyrelsen samt Kramfors och Örnsköldsviks kommuner.

Kommunen har under första halvåret tillsammans med Härnösandshus tagit initiativ till en planändring i simhallsområdet, syftet är bl.a att göra det möjligt för ett nytt hotell.

Arbetet med att bearbeta nya och befintliga kontakter för externa etableringar pågår på olika nivåer. Fem olika företag har under första halvåret 2009 varit på plats i Härnösand och studerat förutsättningarna för sina verksamheter i kommunen.

Kommens största privata arbetsgivare Com Hem AB har under första delen av 2009 inlett en omfattande utbyggnation och expansion av sin verksamhet i Härnösand.

Den 1 januari 2009 startades ett nytt företag som bl.a tog över den kommunala assistansservicen. Branschen är under uppbyggnad, flera Härnösands företag inom denna nisch skapar en god grund för fortsatt utveckling för hela länet.

Rekryteringen av personal till Saltviksanstalten fortgår allt jämnt. Den nya verksamheten beräknas att tas i drift februari 2010.

Demografi

Nationellt och regionalt perspektiv

Den positiva befolkningsutvecklingen totalt sett för hela riket fortsätter. Den beror dels på ett födelsenetto på plus drygt 9 000 personer samt en fortsatt stor nettoinvandring (plus 27 000 personer). Nettoinvandringen har ökat markant jämfört med samma period förra året. I nära två av tre av landets kommuner har en folkökning under första halvåret. För helår är befolkningsökningen för riket drygt 77 000 invånare.

För regionen är utvecklingen negativ under första halvåret, totalt minskade länets befolkning med 111 personer. Utvecklingen för regionen det senaste året visar på en ännu större minskning (-366) personer. Endast två kommuner ökade under första halvåret, Sundsvall (298) och Timrå (4). Störst minskning var det i Ånge (-94), Kramfors (-135) och Härnösand (-52).

Härnösands kommuns befolkning

Folkmängden i Härnösands kommun uppgick 2009-06-

30 till 24 644, det vill säga en minskning jämfört med 2008 med 52 personer. Vid en jämförelse med samma period föregående år är minskningen hela 255 personer. Födelsenettet var fortsatt negativt främst på grund av ett mycket lågt antal födda. Nettoinflyttningen till kommunen var positiv (+15) för första halvåret.

God ekonomisk hushållning

Härnösand har i kommunfullmäktige antagit Balanspaketet 2015, vilket innehåller det finansiella målen för Härnösand. Målen som är uppsatta är att det egna kapitalet skall vara minst 30 Mkr 2015 med en fördelning per år med ett värde på minst -100 Mkr för 2010, resultatet skall vara minst 20 Mkr per år samt att koncernens låneskuld skall vara maximalt 800 Mkr.

I samband med framtagning av indikatorer och mål för kommunen sattes målet att sjukfrånvaron i kommunen maximalt skall uppgå till 5% 2010.

Definitionen av god ekonomisk hushållning 2010 är att resultatet skall vara minst 20 Mkr, det egna kapitalet skall vara minst -125 Mkr, låneskulden i koncernen maximalt 800 Mkr samt att sjukfrånvaron skall vara maximalt 6,0%. Med anledning av att borgenstaken för koncernen inte behandlas kan ingen analys göras över detta mål i budgetdokumentet.

Finansiell analys

RK-modellen

Härnösands kommun har från och med 2003 använt sig av den så kallade RK-modellen. Modellen bygger på fyra aspekter: Det finansiella resultatet, kapacitets-utvecklingen, riskförhållanden samt kontrollen över den finansiella utvecklingen. Dessa fyra aspekter, resultat – kapacitet och risk – kontroll, utgör hörnstenar i denna modell. I ett led att utveckla modellen har personalperspektivet integrerats i modellen.

RK-modellen: Fyra aspekter vid finansiell bedömning

Vilken balans har kommunen haft över sina intäkter och kostnader under året och över tiden?

Vilken kapacitet har kommunen att möta finansiella svårigheter på lång sikt?

Föreligger några risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet?

Vilken kontroll har kommunen över den ekonomiska utvecklingen?

Resultat och kapacitet

Aspekten resultat visar på det budgeterade resultatet och dess orsaker. Rörelseriktning mot ökade obalanser är en varningssignal. Här behandlas även investeringar. Aspekten kapacitet visar den långsiktiga betalningsberedskapen och ger en indikation på den långsiktiga motståndskraften.

Årets resultat	Utfall		Budget		
	2008	2009	2010	2011	2012
Resultat, Mkr	4,5	-8,3	3,3	0,3	0,0
% av skatter och statsbidrag	0,4	-0,7	0,3	0,0	0,0

I planen har verksamhetens kostnader och intäkter uppräknats med 3% och en prognos har gjorts av finansiella poster samt skatter och statsbidrag. För periodens plan kommer inte kommunfullmäktiges mål om ett överskott på 20 Mkr per år att uppnås. Dock för att nå kommunfullmäktiges beslutade mål om ett eget kapital på plus 30 mkr 2015 behövs det ett positivt resultat om 30 mkr per år under perioden 2011-2015.

Kostnad och intäktsutveckling	Utfall		Budget		Plan	
	2008	2009	2010	2011	2012	
Verksamhetens nettokostnad, %	0,0	6,2	-1,6	-2,6	-1,8	
Skatter och statsbidrag, %	3,4	4,3	-0,4	-1,4	2,1	

Nettokostnadsökningen i budget 2010 uppgår till -1,6%. Minskningen är en följd av att kommunen är tvungen att spara för att uppnå ett positivt resultat.

Nettokostnadernas andel av skatter och statsbidrag	Utfall		Budget		Plan	
	2008	2009	2010	2011	2012	
Före finansnetto	98,7	100,5	99,3	98,1	97,9	
Efter finansnetto	99,6	100,7	99,7	100	100	

Samtliga skatter och statsbidrag går åt till den löpande verksamheten och investeringar måste finansieras av tidigare upparbetade likvida medel. Nettokostnadernas andel av skatter och statsbidrag bör ligga på 98% för att också kunna generera medel till bland annat investeringar.

Investeringar	Utfall		Budget		Plan	
	2008	2009	2010	2011	2012	
Investeringar, Mkr	43	53	50	66	43	
Avskrivningar, Mkr	23	21	27	22	25	
Nettoinvesteringar/ avskrivning %	187	252	185	300	172	
Självfinansieringsgraden %	64	24	61	34	58	

Investeringsnivån för kommunen har ökat markant under budget och planperioden. Det kommer att innebära ökade drift och avskrivningskostnader. I planen har avskrivningarna ökat. Genomförandet av investeringarna har en tendens att senareläggas både på grund av förseningar men också av behovet att få investeringsmedel tilldelade för hela projektet och därför inte dela upp det över flera år.

Eget kapital	Utfall		Budget		Plan	
	2008	2009	2010	2011	2012	
Eget kapital, Mkr	-111	-119	-116	-116	-116	
Soliditet, %	-12	-14	-14	-14	-14	

Målet med att nå god ekonomisk hushållning vilket har definierats bland annat genom att det egna kapitalet skall öka till 30 Mkr 2015 ser inte ut att kunna uppnås under planeringsperioden.

Risk och kontroll

Aspekten risk visar kommunens finansiella exponering. Kommuner med god ekonomisk hushållning behöver inte på kort sikt vidta några åtgärder för att möta finansiella problem. Aspekten kontroll visar bland annat följsamheten mot fattade beslut inklusive budget.

Likviditet	Utfall		Budget		Plan	
	2008	2009	2010	2011	2012	
Balanslikviditet, %	147	100	84	82	70	
Likviditetsförändring, Mkr	-15	-103	-30	-30	-7	

Balanslikviditeten som speglar kommunens kortsiktiga betalningsförmåga kommer under budgetperioden att vara god, även när hänsyn tas till utbetalningen till pensionsstiftelsen. Detta med anledning av de reverser som AB Härnösandshus koncernen löste i samband med försäljning av de kommunala verksamhetsfastigheterna till Kungsleden hösten 2007. Ingen hänsyn har dock tagits till att sätta av mer medel till pensionsstiftelsen i takt med att pensionskulden ökar.

Borgenstaken för de kommunala bolagen och Härnösand folkhögskola kommer att behandlas i ett särskilt ärende. Borgensättagandet påverkas av borgenstakens nivå. Vid beräkning av borgenstak så används länets ursprungliga belopp, medan vid beräkning av borgensättagandet så används den faktiska skulden på bokslutsdagen. Genom målet i Balanspaketet att låneskulden i koncernen skall vara maximalt 800 Mkr bör borgensättagandet minska om det målet skall uppfyllas. Tidigare har också kommunstyrelsen beslutat om målsättningen att borgenstaket för Härnösands folkhögskola skall minskas.

Pensionsåtagande	Utfall		Budget		Plan	
	2008	2009	2010	2011	2012	
Avsättning	780	718	704	730	744	

Avsättningen för pensionsåtagandet minskade under 2009 med anledning av att medel och åtagande överförts till en pensionsstiftelse. Ingen hänsyn har tagit till eventuell fortsatt överföring till stiftelsen för de nya uppkomna kostnaderna under kommande år.

Känslighetsanalys	Utfall		Budget		Plan	
	2008	2009	2010	2011	2012	
Skatteförändring, 1 kr	42	42	41	41	42	
Löneökning, 1%	8,1	9,0	9,4			
Lösen av borgen, 10%	8,6					

Bedömning av känslighetsanalys i ett budgetperspektiv är mycket svår att göra. Den politiska viljeinriktningen är att ett flertal verksamheter skall drivas i alternativa driftformer, vilket medför att kostnaderna kommer att flyttas från lönekostnader till tjänster. Hur stor denna effekt kommer att bli under budget och planeringsperioden är svår att bedöma.

Sjukfrånvaro, %	Utfall		Budget		Plan	
	2008	2009	2010	2011	2012	
Totalt	6,7	5,5	5,0	4,8	4,8	
Män	4,5	4,1	4,0	3,9	3,9	
Kvinnor	7,4	5,9	5,3	5,1	5,1	
Ålder <29 år	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	
Ålder 30-49 år	6,5	5,4	4,9	4,6	4,6	
Ålder 50- år	7,8	6,5	5,9	5,6	5,6	
Långtidssjukfrånvaro	70	66	64	62	62	

Humankapitalet är kommunens största kostnad där en optimal fördelning av resurser ger god ekonomisk hushållning. Minskad sjukfrånvaro leder till, förutom minskad kostnad för sjuklön, även till mindre tillsättning av vikarier och ett lägre produktionsbortfall samt bättre arbetsmiljö. Orsaker och därmed nivån av sjukfrånvaro kan bero på olika faktorer där ålder och kön är två av dem. Kvinnor har högre sjukfrånvaro än män och ju äldre personal desto högre sjukfrånvaro. Större insatser bör sättas in framförallt för kvinnor äldre än 50 år. Omvärldsförändringar, lagar och avtal, och den allmänna synen på sjukfrånvaro är yttre faktorer som påverkar graden av sjukfrånvaro.

Verksamhetsberättelse

Kommunfullmäktige

Styrkort och mål

Kommunrevisionen

Ska granska att all verksamhet som kommunen ansvarar för följer kommunfullmäktiges beslut och uppnår de politiska målen inom givna ekonomiska ramar.

Valnämnden

Ska rättssäkert och effektivt handha allmänna val och folkomröstningar.

Myndighetsnämnden

Ska rättssäkert och effektivt hantera interna jävsfrågor inom den kommunala förvaltningen gällande miljö- och hälsoskyddsområdet samt plan- och byggväsendet.

Fördelning tilldelade medel	Utfall-08	Budget-09	Budget-10
Fördelade skattemedel	4,8	5,5	5,6
Verksamhetens intäkter	0,0	0,3	0,3
Verksamhetens kostnader	-4,8	-5,8	-5,9
RESULTAT	0,0	0,0	0,0
Verksamhetens nettokostnader			
Kommunfullmäktige	3,5	3,3	3,3
Revision	1,3	1,6	1,6
Myndighetsnämnd	0,0	0,1	0,1
Valnämnd	0,0	0,5	0,6
SUMMA	4,8	5,5	5,6

Kommunstyrelsen

Styrkort och mål

Härnösand 2015	Vision 2015:Hela Härnösand en scen där alla spelar roll. - Vi vågar Balanspaketet: En långsiktig hållbar ekonomi Investeringar: Attraktivt att bo och verka i Härnösands kommun Investeringar: Attraktivt att arbeta för arbetsgivaren Härnösands kommun Regionsamverkan: Genom strategisk regionsamverkan (kommun) nå uppsatta mål effektivare
Övergripande mål Härnösand 2015	Resultat minst 20 mkr/år, Egna kapitalet minst 30 mkr 2015, minskad låneskuld i koncernen till 800 mkr Sjukfrånvaro 2010 på högst 5 %.
Övergripande mål från KF	Skall tillse att kommunfullmäktiges beslut verkställs samt att kommunens övergripande mål uppnås.
Nämndens inriktningsmål	Kommunstyrelsens viktigaste uppdrag är ledning, styrning och samordning utifrån de mål som kommunfullmäktige har fastställt, med ambitionen att Härnösand ska vara en expansiv stad och kommun med ökande folkmängd och en växande arbetsmarknad. Internt ska kommunstyrelsen tillse att övergripande mål gällande verksamhet, personal och ekonomi uppnås samt att viss service tillhandahålls till övriga nämnder.

Perspektiv och deras indikatorer	Utfall 2008	Mål 2009	Mål 2010
Ekonomi			
Nämndens resultat relativt tilldelade skattemedel	19%	0%	0%
Personal			
Sjukfrånvaro kommunstyrelseförvaltningen	5,5%	4,3%	5%
Sjukfrånvaro kommunen	6,7%	6,0%	6%
Medborgare			
Antal nystartade företag	133		50
Arbetslöshet % av total befolkning	5,7%		
Verksamhet			
Andel genomförda KF beslut senaste 12 mån	90%	75%	90%
Andel genomförda KS beslut senaste 12 mån	80%	75%	90%
Utveckling			
Antal nettoinflyttning	-133	25	25
Näringslivsklimat ranking	289	200	200
Nybyggnationer			

Fördelning tilldelade medel	Utfall-08	Budget-09	Budget-10
Fördelade skattemedel	121,1	163,9	116,7
Verksamhetens intäkter	123,8	122,7	114,0
Verksamhetens kostnader	-221,8	-286,3	-230,7
RESULTAT	23,1	0,0	0,0
Verksamhetens nettokostnader			
Kommunstyrelsen	9,8	7,9	5,9
Kommunchef	3,4	3,6	4,1
Utvecklingsenheten	8,2	12,9	11,4
Hamnen	4,7	0,0	0,0
Personalkontor	13,4	16,0	15,7
Ekonomikontor	9,6	71,0	22,5
Kansli	7,0	8,6	12,6
Kostenheten	-0,5	0,0	0,0
IT-enheten	10,5	10,3	9,8
Trafikenheten	27,2	28,8	29,1
Överförmyndarenheten	4,6	4,3	5,6
SUMMA	98,0	163,9	116,7

Arbetslivsnämnden

Styrkort och mål

Härnösand 2015

Vision 2015: Hela Härnösand en scen där alla spelar roll. - Vi vågar

Balanspaketet: En långsiktig hållbar ekonomi

Investeringar: Attraktivt att bo och verka i Härnösands kommun

Investeringar: Attraktivt att arbeta för arbetsgivaren Härnösands kommun

Regionsamverkan: Genom strategisk regionsamverkan nå uppsatta mål effektivare

Övergripande mål Härnösand 2015 Resultat minst 20 mkr/år, Egna kapitalet minst 30 mkr 2015, minskad låneskuld i koncernen till 800 mkr
Sjukfrånvaro 2010 på högst 5 %.

Övergripande mål från KF Arbetslivsnämnden ska utveckla arbetsmarknaden i Härnösand och i regionen och öka tillgången på arbetskraft i Härnösand genom samverkan av integration, livslångt lärande och praktiskt arbete.

Nämndens inriktningsmål Arbetslivsnämnden ska identifiera behovet av arbetskraft för en differentierad arbetsmarknad. För att öka anställningsbarheten ska arbetslivsnämnden, utifrån individens kompetens, erbjuda möjligheter till praktisk övning och arbete.
Arbetslivsnämnden ska erbjuda individen kompetensutveckling i ett perspektiv av livslångt lärande för att möta en föränderlig arbetsmarknad. Arbetslivsnämnden ska öka utrikes föddas och andras delaktighet på arbetsmarknaden genom att stimulera likabehandling, integration och jämställdhet i ett perspektiv av interkulturell mångfald.

Perspektiv och deras indikatorer	Utfall 2008	Mål 2009	Mål 2010
Ekonomi			
Nämndens resultat relativt tilldelade skattemedel	-31%	0%	0%
Personal			
Sjukfrånvaro	5,1%	7%	5%
Medarbetarsamtal och lönesamtal	100%	95%	95%
Medborgare			
Faktisk väntetid i snitt för nyanlända till introduktion			16 dgr
Möter vårt kursutbud kursdeltagarnas önskemål	0%	75%	75%
Verksamhet			
Andel egenförsörjda efter deltagande i resursgruppen	62%	45%	25%
Andel nyanlända i egen försörjning ett år efter ankomst	15%	18%	10%
Införande av Nöjd-kund-index		2 enheter + projekt	2 enheter + projekt
Utveckling			
Andel anställda med utländsk härkomst	15%	20%	20%

Fördelning tilldelade medel	Utfall-08	Budget-09	Budget-10
Fördelade skattemedel	22,1	21,1	25,1
Verksamhetens intäkter	35,9	28,6	29,9
Verksamhetens kostnader	-64,7	-49,7	-55,0
RESULTAT	-6,7	0	0
Verksamhetens nettokostnader			
Arbetslivsnämnden	0,5	0,9	0,9
Ledning o gemensamt	9,2	6,8	7,6
Arbetsm/Integration/Introduktion	3,9	1,5	3,2
Vuxenutbildning	15,2	11,8	13,4
SUMMA	28,8	21,1	25,1

Samhällsnämnden

Styrkort och mål

Härnösand 2015	Vision 2015:Hela Härnösand en scen där alla spelar roll. - Vi vågar Balanspaketet: En långsiktig hållbar ekonomi Investeringar: Attraktivt att bo och verka i Härnösands kommun Investeringar: Attraktivt att arbeta för arbetsgivaren Härnösands kommun Regionsamverkan: Genom strategisk regionsamverkan nå uppsatta mål effektivare
Övergripande mål Härnösand 2015	Resultat minst 20 mkr/år, Egna kapitalet minst 30 mkr 2015, minskad låneskuld i koncernen till 800 mkr Sjukfrånvaro 2010 på högst 5 %.
Övergripande mål från KF	Skall genom miljöarbete, planberedskap och långsiktig strategisk planering samt fritids-, kultur- och ungdomsaktiviteter bidra till en expansiv kommun med ökande folkmängd, baserad på hållbar utveckling.
Nämndens inriktningsmål	Samhällsnämnden ska ha en öppen och nära dialog med föreningar och medborgare. Verksamheten skall präglas av hög kvalitet genom utveckling och effektivisering. Samhällsnämnden ska ha hög beredskap för utveckling av näringsliv, boende och fritidsaktiviteter

Perspektiv och deras indikatorer	Utfall 2008	Mål 2009	Mål 2010
Ekonomi			
Nämndens resultat	-3%	-1%	0%
Personal			
Kompetensutvecklingsplan skall finnas för alla medarbetare	50%	50%	75%
Medarbetar- och lönesamtal skall genomföras med alla medarbetare	90%	90%	90%
Sjukfrånvaro	3,2%		3%
Medborgare			
Brukarenkäter för mätning av NKI (nöjdhetsindex) genomförs varje år för minst två områden inom bygg/miljö. För 2010 gäller bygglov och tillståndsgivning av livsmedelslokaler.	0	70	70
Brukarenkäter för mätning av NKI genomförs varje år för samhällsnämndens egna verksamheter inom fritid/kultur/ungdom.	57	70	70
Verksamhet			
Verksamhetsplanerna för samtliga områden skall följas upp och uppdateras under året.	40%	60%	60%
Utveckling			
Planlagd industrimark skall öka till 10 hektar	0	6	10
I centralorten Härnösand skall finnas beredskap med minst 25 planlagda tomter för bostäder.	25	22	20
Under 2010 genomföra försök med helt webbaserad ärendehantering. Antal typ av ärenden.	0		1

Fördelning tilldelade medel	Utfall-08	Budget-09	Budget-10
Fördelade skattemedel	119,2	128,3	133,6
Verksamhetens intäkter	19,6	18,8	19,3
Verksamhetens kostnader	-142,1	-147,1	-152,9
RESULTAT	-3,3	0,0	0,0
Verksamhetens nettokostnader			
Samhällsnämnden	1,2	1,0	0,9
Administr och ungdomsverksamhet	10,5	12,2	11,1
Fritid	24,8	25,1	24,9
Kultur	31,3	30,8	31,0
Bygg och miljö	54,7	59,2	65,7
SUMMA	122,5	128,3	133,6

Skolnämnden

Styrkort och mål

Härnösand 2015	Vsion 2015:Hela Härnösand en scen där alla spelar roll. - Vi vågar Balanspaketet: En långsiktig hållbar ekonomi Investeringar: Attraktivt att bo och verka i Härnösands kommun Investeringar: Attraktivt att arbeta för arbetsgivaren Härnösands kommun Regionsamverkan: Genom strategisk regionsamverkan nå uppsatta mål effektivare
Övergripande mål Härnösand 2015	Resultat minst 20 mkr/år, Egna kapitalet minst 30 mkr 2015, minskad låneskuld i koncernen till 800 mkr Sjukfrånvaro 2010 på högst 5 %.
Övergripande mål från KF	Skall öka barnfamiljernas valfrihet samt tillse att varje elev som lämnar den kommunala skolan har minst godkända betyg och är rustade för fortsatta studier och arbete.
Nämndens inriktningsmål	KUNSKAP Alla elever ska lämna grundskolan och gymnasiet med minst godkända betyg i alla ämnen Alla elever som påbörjat gymnasiet ska genomföra gymnasieskolan utan reducerat program TRYGGHET Alla elever som lämnar oss, har de sociala färdigheter som krävs

Perspektiv och deras indikatorer	Utfall 2008	Mål 2009	Mål 2010
Ekonomi			
Nämndens resultat relativt tilldelade skattemedel	-0,2 %	0 %	0 %
Personal			
Gott ledarskap	0	80 %	80 %
Sjukfrånvaro i %	6,6 %	7,0 %	5,5 %
Medarbetares delaktighet	67 %	80 %	85 %
Medborgare			
Föräldrars känsla av delaktighet	82 %	80 %	82 %
Föräldrars känsla av samarbete	77 %	80 %	83 %
Föräldrars känsla av information	76 %	80 %	80 %
Verksamhet			
Delaktighet och inflytande	73 %	80 %	80 %
Meritvärde i grundskolan	191,9	205	200
Andel med fullständiga betyg i grundskolan	67 %	85 %	75 %
Andel behöriga till gymnasiet	84 %	95 %	90 %
Andel behöriga till högskolan	89 %	90%	90%
Utveckling			
Svarsfrekvens av elevenkät	64 %	80 %	95 %
Svarsfrekvens av medarbetarenkät	67 %	80 %	75 %
Svarsfrekvens av föräldraenkät	43 %	80 %	70 %

Fördelning tilldelade medel	Utfall-08	Budget-09	Budget-10
Fördelade skattemedel	466,1	466,1	469,8
Verksamhetens intäkter	63,2	50,7	50,2
Verksamhetens kostnader	-530,3	-516,8	-520,0
RESULTAT	-1,0	0	0
Verksamhetens nettokostnader			
Skolnämnd	0,9	1,0	1,0
Förskola	86,2	99,9	112,3
Fritidshem	14,2	14,4	20,3
Förskoleklass	10,0	11,0	12,7
Grundskola	182,2	196,7	176,0
Särskola/Särskilda undervisningr.	22,5	23,5	23,9
Gymnasiet	100,1	94,4	91,3
Gymnasiesär	8,4	10,6	7,9
Musik- och kulturskola	7,0	6,7	6,4
Gemensamma centrala kostnader	35,5	7,8	18,0
SUMMA	467,1	466,1	469,8

Socialnämnden

Styrkort och mål

Härnösand 2015	Vision 2015: Hela Härnösand en scen där alla spelar roll - Vi vågar Balanspaketet: En långsiktig hållbar ekonomi Investeringar: Attraktivt att bo och verka i Härnösands kommun Investeringar: Attraktivt att arbeta för arbetsgivaren Härnösands kommun Regionsamverkan: Genom strategisk regionsamverkan nå uppsatta mål effektivare
Övergripande mål Härnösand 2015	Resultat minst 20 mkr/år, Egna kapitalet minst 30 mkr 2015, minskad låneskuld i koncernen till 800 mkr Sjukfrånvaro 2010 på högst 5 %.
Övergripande mål från KF	Skall tillse att barn, ungdomar, vuxna och äldre får stöd till ett självständigt, tryggt och meningsfullt liv utifrån individens egna förutsättningar och behov.
Nämndens inriktningsmål	Socialnämndens verksamhet ska bygga på ett uttalat barnperspektiv, respekt för individens integritet och rätt till självbestämmande Socialnämndens verksamheter ska präglas av ett mångfalds- och jämställdhetsperspektiv Socialnämnden ska ha en öppen och nära dialog med medborgarna Socialnämndens verksamhet ska präglas av hög kvalitet genom utveckling/utvärdering och effektivisering Socialnämnden ska verka för att utveckla attraktiva arbetsplatser.

Perspektiv och deras indikatorer	Utfall 2008	Mål 2009	Mål 2010
Ekonomi			
Nämndens resultat relativt tilldelade skattemedel	-0,32 %	0 %	0 %
Personal			
Sjukfrånvaron	7,4 %	7,0 %	6,9%
Andel i personalgruppen socialsekreterare som utreder barn med angiven kompetens	60%	75%	85%
Antalet anställda med utländsk härkomst	40	50	60
Medborgare			
Socialnämnden antal informationer om sina verksamheter	5	6	6
NKI (NöjdKundIndex) inom äldreomsorgen		40	50
Antalet inkomna synpunkter	28	60	70
Verksamhet			
Andel brukare inom särskilda boenden och hemtjänst som har en genomförandeplan enligt SoL och HSL	60 %	80 %	90 %
Antal tillfällen inom omsorg om funktionshindrades för samarbete med frivilligorganisationerna			2
Antalet arbetslösa med försörjningsstöd	662	335	335
Utveckling			
Antal grupper där kvalitetsmätningar genomförts inom hemtjänsten			5
Antal vetenskapliga metoder IFO:s verksamhetsområde	4	5	5

Fördelning tilldelade medel	Utfall-o8	Budget-09	Budget-10
Fördelade skattemedel	414,6	425,9	433,9
Verksamhetens intäkter	137,2	89,0	87,7
Verksamhetens kostnader	-553,1	-514,9	-521,6
RESULTAT	-1,3	0	0
Verksamhetens nettokostnader			
Ledning	18,5	27,6	23,4
Individ och familjeomsorg	59,0	58,3	58,5
Äldreomsorg	238,1	235,9	243,5
Omsorg om funktionshindrade	100,3	104,1	108,5
SUMMA	415,9	425,9	433,9

Ekonomisk redovisning

Kommunens budget

Fördelade medel, kkr	Drift intäkter	Drift kostnader	Drift skattemedel	Investering
Kommunfullmäktige	300	5 914	5 614	0
Kommunstyrelsen	113 930	230 585	116 655	14 500
Arbetslivsnämnden	29 889	54 989	25 100	0
Samhällsnämnden	19 321	152 929	133 608	35 000
Skolnämnden	50 165	519 992	469 827	0
Socialnämnden	87 661	521 557	433 896	0
SUMMA	301 266	1 485 966	1 184 700	49 500
<i>Avgår interna poster</i>	-100 000	-100 000	0	
Till resultaträkning	201 266	1 385 966		

Resultaträkning, Mkr	Utfall	Budget		Plan	
		2009	2010	2011	2012
Verksamhetens intäkter	259,3	237,8	201,3	207,3	213,6
Verksamhetens kostnader	-1395,9	-1448,3	-1386,0	-1340,0	-1347,6
Besparingskrav				26,0	43,0
Avskrivningar	-23,0	-21,0	-27,0	-22,0	-25,0
Verksamhetens nettokostnader	-1159,6	-1231,5	-1211,7	-1180,7	-1202,0
Skatteintäkter	951,9	1000,0	946,0	949,0	970,0
Generella statsbidrag	222,5	225,0	274,0	254,0	258,0
Finansiella intäkter	19,5	23,1	9,0	8,0	10,0
Finansiella kostnader	-29,8	-24,9	-14,0	-30,0	-36,0
Årets resultat	4,5	-8,3	3,3	0,3	0,0

Finansieringsanalys, Mkr	Budget	Plan	
	2010	2011	2012
Årets resultat	3,3	0,3	0,0
Justering ej rörelsekapitalpåverkande poster	16,0	36,0	36,0
VERKSAMHETSNETTO	19,3	36,3	36,0
INVESTERINGSNETTO	-49,5	-66,0	-43,0
FINANSIERINGSNETTO	0,0	0,0	0,0
FÖRÄNDRING LIKVIDA MEDEL	-30,2	-29,7	-7,0

Balansräkning, Mkr	Utfall	Budget		Plan	
		2009	2010	2011	2012
Anläggningstillgångar	577,0	609,0	632,0	676,0	694,0
Omsättningstillgångar	317,0	214,0	184,0	154,0	147,0
SUMMA TILLGÅNGAR	894,0	823,0	816,0	830,0	841,0
Eget kapital	-111,0	-119,0	-116,0	-116,0	-116,0
Avsättningar	788,0	726,0	712,0	723,0	746,0
Skulder	217,0	216,0	220,0	214,0	211,0
SUMMA SKULDER	894,0	823,0	816,0	830,0	841,0

Investeringsplan, kkr	2010	2011	2012	2013	2014	Totalt
<i>Kommunstyrelsen</i>						
KSF investeringar	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	5 000
Internbanken	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	25 000
KS exploatering	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	10 000
Investeringar pga myndighetskrav	6 500					6 500
<i>Samhällsnämnden</i>						
Ramanslag	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	198 000
Prioritering ske i särskilt avseende avseende 2010						
Simhallsinvestering		23 000				
TOTALT	49 500	66 000	43 000	43 000	43 000	244 500

Härnösands
kommun